

Pk-yritysbarometri, syksy 2014

Alueraportti, Varsinais-Suomi

Esipuhe

Suomen Yrittäjät, Finnvera Oyj sekä työ- ja elinkeinoministeriö tekevät yhteistyössä pienten ja keskisuurten yritysten toimintaa ja taloudellista toimintaympäristöä kuvaavan Pk-yritysbarometrin kaksi kertaa vuodessa. Barometri julkistetaan sekä valtakunnallisena että alueellisina raporteina.

Valtakunnallisessa raportissa tuloksia käsitellään koko pk-sektorin näkökulmasta ja myös päätoimialoittain teollisuuteen, rakentamiseen, kauppaan ja palveluihin jaoteltuna. Alueraporteissa kehitystä verrataan erityisesti kyseisen alueen yritysten ja koko maan välillä.

Syksyn 2014 Pk-yritysbarometri perustuu 5884 pk-yrityksen edustajan vastauksiin. Se kuvaa siten kattavasti suomalaisten pk-yritysten käsityksiä taloudellisen toimintaympäristön muutoksista sekä yritysten liiketoimintaan ja kehitysnäkymiin vaikuttavista tekijöistä.

Tässä raportissa tarkastellaan pk-yritysten suhdanneodotuksia, yrittäjyysilmapiiriä ja rahoitustilannetta. Ajankohtaisilla kysymyksillä on tällä kertaa selvitetty yrittäjyyden edistämiseen ja yritysten kasvumahdollisuuksiin liittyviä asioita.

Tiivistelmä

Suhdannenäkymät

Suomen pk-yritysten suhdannenäkymät ovat heikentyneet verrattuna kevääseen 2014. Koko maan pk-yrityksistä 28 % arvioi suhdanteiden paranevan ja 19 % huononevan (saldoluku 9 %). Edellisellä mittauskierroksella saldoluku oli 16 %. Varsinais-Suomen alueella suhdannenäkymiä kuvaava saldoluku (3 %) on heikentynyt kahdeksan prosenttiyksikköä keväästä 2014.

Varsinais-Suomen alueen suhdannenäkymät henkilökunnan määrän suhteen ovat lähes samalla tasolla kuin keväällä 2014. 18 % alueen pk-yritysten edustajista arvioi henkilökunnan määrän olevan vuoden kuluttua tämän hetkistä suurempi ja 10 % arvioi henkilökunnan määrän olevan pienempi. Saldoluvuksi muodostuu näin ollen 8 %. Saldoluku on hieman koko maan lukua (6 %) suurempi.

Pk-yritysten kehittämistarpeet ja kehittämisen esteet

Pk-yritykset näkevät koko maassa ja alueella eniten kehittämistarvetta markkinoinnissa ja myynnissä. Alueella toiseksi merkittävin kehittämistarve on yhteistyö/verkottuminen ja alihankinta.

Varsinais-Suomen alueella yleinen suhdannetilanne/taloustilanne nähdään pahimpana kehittämisen esteenä (33 %) kuten myös koko maassa.

Elinkeinoilmasto ja yrittäjyysilmapiiri

Yrittäjyyteen vaikuttavia sijaintikunnan tekijöitä mittaava elinkeinoindeksi on pysynyt koko maassa kuten myös Varsinais-Suomessa samalla tasolla syksyn 2013 tulosten kanssa.

Yrittäjyysilmapiirin osatekijöistä kansalaisten suhtautuminen yrittäjyyteen ja oma kokemus yritysilmapiiristä nähdään huomattavasti myönteisempänä kuin julkisen vallan toiminta yrittäjyyden edistämiseksi. Tämä tulos on hyvin samankaltainen niin Varsinais-Suomen alueen kuin koko maan yritysten parissa.

Pk-yritysten kasvuhakuisuus

Koko maan pk-yrityksistä 37 % on mahdollisuuksien mukaan kasvamaan pyrkiviä. Asemansa säilyttämään pyrkiviä pk-yrityksiä on 33 % ja yritystoiminnan loppumista ennakkoivia 3 %. Alueella kasvuhakuisia ja asemansa säilyttämään pyrkiviä on molempia saman verran, reilu kolmasosa pk-yrityksistä.

Sisällys

ESIPUHE.....	2
TIIVISTELMÄ.....	3
SISÄLLYS.....	4
1. JOHDANTO.....	5
1.1 Barometri.....	5
1.2 Aineisto.....	6
2. YRITYSTEN OSUUDET TOIMIALOILLA.....	7
3. YRITYKSET JA TYÖLLISYYS.....	8
4. PK-YRITYSTEN SUHDANNENÄKYMÄT.....	9
5. PK-YRITYSTEN KEHITTÄMISTARPEET.....	12
6. PK-YRITYSTEN KEHITTÄMISEN ESTEET.....	13
7. ELINKEINOILMASTO JA YRITTÄJYYSIKILMAPIIRI.....	17
8. PK-YRITYSTEN KASVUHAKUISUUS.....	19
9. PK-YRITYSTEN RAHOITUS.....	22
10. AJANKOHTAISET ASIAT.....	26
SUOMEN YRITTÄJIEN JA ALUEJÄRJESTÖJEN YHTEYSTIEDOT.....	29
FINNVERA OYJ:N JA ALUEKONTTOREIDEN YHTEYSTIEDOT.....	30
TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN JA ELY-KESKUSTEN YHTEYSTIEDOT.....	31

Suomen Yrittäjät: Pk-yritysbarometri, syksy 2014, alueraportti

Julkaisija

Suomen Yrittäjät
PL 999, 00100 HELSINKI
puhelin 09 229 221
toimisto@yrittajat.fi
www.yrittajat.fi

Pk-yritysbarometri, syksy 2014

Alueraportti, Varsinais-Suomi

1. JOHDANTO

Suomen Yrittäjät, Finnvera Oyj sekä työ- ja elinkeinoministeriö tekevät yhteistyössä pienten ja keskisuurten yritysten toimintaa ja taloudellista toimintaympäristöä kuvaavan Pk-yritysbarometrin kaksi kertaa vuodessa. Barometri julkistetaan sekä valtakunnallisena että alueellisina raporteina.

1.1 Barometri

Pk-yritysbarometrissä on selvitetty suomalaisten pk-yritysten mielikuvia yleisestä suhdannekehityksestä ja oman yrityksen taloudellisesta kehityksestä. Lisäksi on tiedusteltu muun muassa yrityksen kehittämiseen, kasvuun, elinkeinoilmastoon ja rahoitukseen liittyvistä tekijöistä.

Otantalähteenä on käytetty Tilastokeskuksen toimialaluokitusta TOL 2010, Fonecta Kohdistamiskone -yritysrekisteriä sekä Suomen Yrittäjien jäsenrekisteriä, joista otanta on tehty kiintiöidyllä satunnaisotannalla. Otoksessa on kiintiöity yritysten toimiala, koluokka ja sijainti.

Vastaajajoukon muodostaa 5884 kohderyhmän vaatimukset täyttävää pk-yrityksen edustajaa. Tiedonkeruumenetelmänä on käytetty internetkyselyä. Vastaajat kutsuttiin kyselyyn sähköpostitse tai puhelimitse kesä-heinäkuussa 2014. Seuraavalla sivulla on esitetty taustatietoja alueen vastaajista. Tutkimuksen on toteuttanut Taloustutkimus Oy Suomen Yrittäjien, Finnvera Oyj:n sekä työ- ja elinkeinoministeriön toimeksiannosta.

Tutkimusprojektista ovat vastanneet Taloustutkimus Oy:ssä tutkimusjohtaja Pasi Huovinen, tutkimusjohtaja Pauliina Aho ja tutkimuspäällikkö Jyrki Kärpänoja. Suomen Yrittäjissä tutkimusprojektista on vastannut ekonomisti Petri Malinen, Finnvera Oyj:ssä viestintäjohtaja Tarja Svartström sekä työ- ja elinkeinoministeriössä kehittämisspällikkö Esa Tikkanen.

1) Raportin alueelliset viittaukset tarkoittavat pääsääntöisesti suomen Yrittäjien mukaista aluejakoa. Uudellamaalla ja Itä-Uudellamaalla maakuntajaosta on poikettu (Helsinki, Pääkaupunkiseutu ja muu Uusimaa).

2) Lisäksi tutkimusaineistosta tehdään raportit Hämeen, Kaakkois-Suomen, Pohjanmaan ja Uudenmaan ELY-alueille sekä Keski-Pohjanmaan Yrittäjien alueelle. Lisäksi uusina alueina vuonna 2011 mukaan tulivat Espoo ja Vantaa.

3) Helsingin, Pääkaupunkiseudun ja Uudenmaan aikasarjoissa ja kuvioissa olevat luvut ovat vuoden 1999 syksyyn asti koko Uudenmaan alueen lukuja. Pohjanmaan raportissa luvut ovat vuoden 2006 syksyyn asti Etelä-Pohjanmaan ja Pohjanmaan rannikon yhteisiä lukuja.

4) Tutkimustuloksissa esiintyy muutamissa kohdissa käsite 'saldoluku'. Se kuvaa kyseisten kysymysten kohdalla positiivisista ja negatiivisista vastauksista laskettua prosenttilukujen erotusta. Esimerkiksi: Pk-yritysten yleiset suhdannenäkymät seuraavan vuoden aikana paranee 39,4 %, huononee 8,6 % saldoluku = + 30,8 % -31 % HUOM kaikissa laskelmissa käytetään tarkkoja, pyöristämättömiä lukuja, vaikka raportissa luvut esitetään kokonaisina ilman desimaaleja.

1.2 Aineisto

Seuraavassa taulukossa on esitetty painottamattomat taustatietojakaumat haastatelluista Varsinais-Suomen alueen yrityksistä. Tutkimustuloksissa aineisto on painotettu vastaamaan yritysten todellista toimiala- ja aluejakaumaa. Painotettua otoskokoa käytetään laskentaperusteena, koska tällöin otoksen perusteella lasketut tulokset voidaan yleistää koskemaan koko tutkimuskohteena olevaa pk-sektoria.

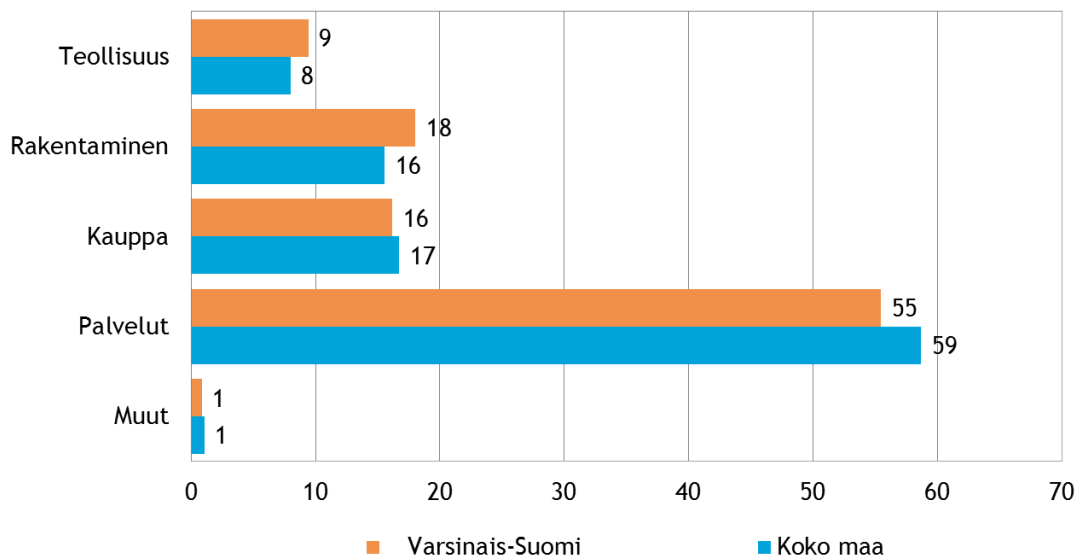
Taulukko 1. Taustatietoja alueelta haastatelluista yrityksistä

		n=	%
Alue	Varsinais-Suomi	407	100
Päätoimiala	Teollisuus	92	23
	Rakentaminen	43	11
	Kauppa	63	15
	Palvelut	209	51
Liikevaihto vuonna 2013	alle 0,2 miljoonaa euroa	148	37
	0,2-0,49 miljoonaa euroa	64	16
	0,5 - 0,99 miljoonaa euroa	57	14
	1,0-1,49 miljoonaa euroa	33	8
	1,5-1,99 miljoonaa euroa	19	5
	2,0-4,99 miljoonaa euroa	43	11
	5 miljoonaa euroa tai yli	37	9
Yrityksen kasvuhakuisuus	Voimakkaasti kasvuhakuiset	33	8
	Kasvuhakuiset	153	38
	Asemansa säilyttäjät	136	33
	Ei kasvutavoitteita	72	18
	Toimintansa lopettavat	12	3
Yrityksellä vientitoimintaa	Kyllä	73	18
	Ei	329	82
Yrityksen perustamisvuosi	Ennen 1990	96	27
	1990-1999	78	22
	2000-2009	126	36
	2010-	54	15
Vastaajan asema	Yrittäjä	270	86
	Palkattu toimitusjohtaja	35	11
	Muu	8	3

2. YRITYSTEN OSUUDET TOIMIALOILLA

Suomessa oli 266 909 yritystä [1] vuonna 2012. Näistä yrityksistä 25 456 toimi Varsinais-Suomen alueella. Koko maassa palvelualan yrityksiä oli noin 59 %, kaupan 17 %, rakentamisen 16 % ja teollisuudenalan yrityksiä 8 %. Varsinais-Suomen alueella oli palvelu-alaan kuuluvia yrityksiä koko maata suhteellisesti vähemmän, 55 %. Rakentamisen alan yrityksiä alueella oli hieman enemmän kuin koko maassa.

Kuva 1. Yritysten osuudet eri toimialoilla, %

1. Lähde: Tilastokeskus: Yritys- ja toimipaikkarekisteri, pl. toimiala A. maa-, metsä- ja kalatalous

3. YRITYKSET JA TYÖLLISYYS

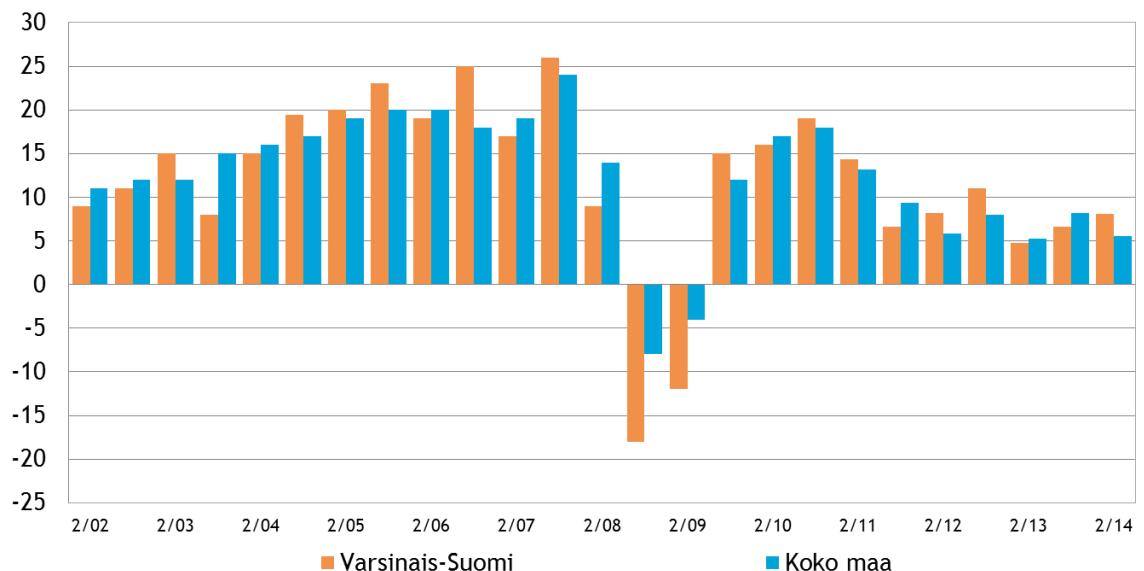
Tilastokeskuksen työvoimatiedustelun ^[2] mukaan koko maan työllisten määrä oli 2 561 000 henkeä kesäkuussa 2014. Määrä on hieman vähemmän kuin vuotta aikaisemmin vastaavana ajankohtana. Palkansaajien määrä väheni hieman ja yrittäjien määrä puolestaan nousi. Koko maan työttömyysaste oli 9,2 % ^[2] kesäkuussa 2014, kun se edellisvuoden kesäkuussa oli 7,8 prosenttia. Varsinais-Suomen alueella työskenteli 2014/II yhteensä 210 000 henkilöä ^[3] työttömyysasteen ollessa 10,7 % ^[4]. Työttömyysaste on nousut alueella 1,1 prosenttiyksikköä vuoden 2013 vastaavaan ajankohtaan verrattuna ^[4].

Taulukko 2. Pk-yritysten suhdannenäkymät henkilökunnan määrän osalta seuraavan vuoden kuluttua, %

	Suurempi	Yhtä suuri	Pienempi	Saldoluku
Varsinais-Suomi	18	71	10	8
Koko maa	17	72	11	6

Pk-yritysbarometrin vastaajista vajaa viidesosa (17 %) arvioi henkilökunnan määrän kasvavan seuraavan vuoden kuluttua kun taas 11 % arvioi henkilökunnan määrän pienenevän. Saldoluvuksi muodostuu 6 %. Varsinais-Suomen alueella saldoluku on hieman suurempi. Kevääseen 2014 verrattuna alueen henkilökunnan määrän muutosta kuvaava saldoluku on yhden prosenttiyksikön suurempi.

Kuva 2. Henkilökunnan määrän muutosodotukset seuraavan vuoden aikana, saldoluku (%)

2. Lähde: Tilastokeskus: Työvoimatutkimus 2014, kesäkuu

3. Lähde: Tilastokeskus: Työvoimatutkimus 2014, liitetaulukko 31. Työlliset maakunnittain

4. Lähde: Tilastokeskus: Työvoimatutkimus 2014, liitetaulukko 43. Työttömyysaste maakunnittain

4. PK-YRITYSTEN SUHDANNENÄKYMÄT

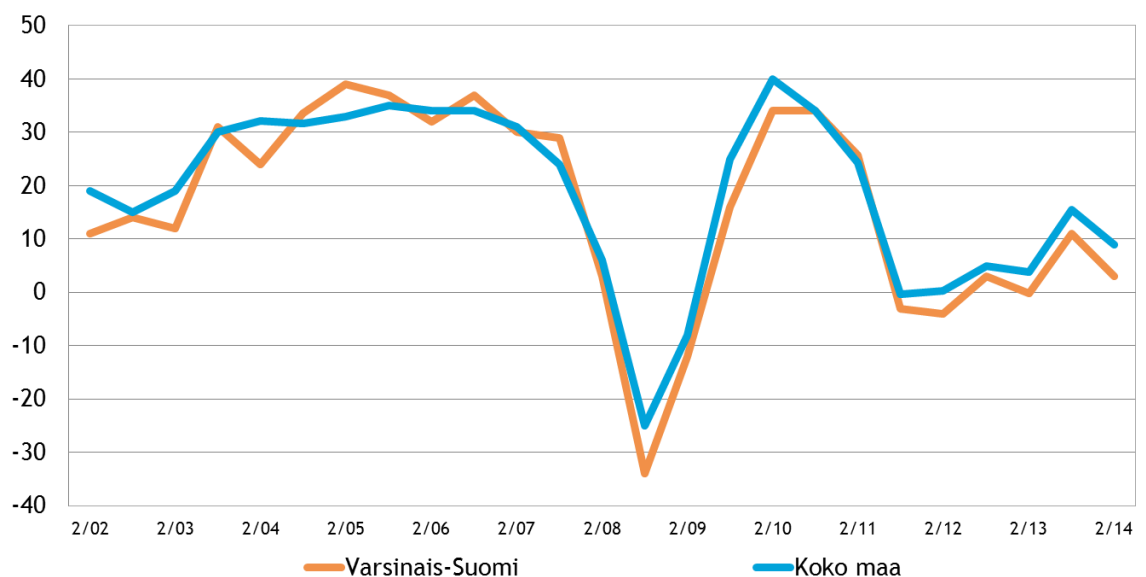
Pk-yritysten suhdannenäkymiä kuvaava saldoluku on koko maassa pienentynyt kevästä 2014. Puolet koko maan pk-yrityksistä arvioi suhdanteiden pysyvän ennallaan lähimmän vuoden aikana. Koko maan pk-yrityksistä 28 % arvioi suhdanteiden paranevan ja 19 % huononevan. Varsinais-Suomen alueella suhdannenäkymiä kuvaava saldoluku on heikentynyt kahdeksan prosenttiyksikköä kevästä 2014. Viime kevääseen verrattuna suhdanteiden huononemiseen uskovien osuus on suurempi ja paranemiseen uskovien pienempi.

Taulukko 3. Pk-yritysten suhdannenäkymät oman yrityksen kannalta lähimmän vuoden aikana, %

	Paranee	Pysyy ennallaan	Huononee	Saldoluku
Varsinais-Suomi	27	49	24	3
Koko maa	28	52	19	9

Seuraavassa kuvassa on esitetty pk-yritysten suhdannenäkymien kehityksen tutkimusjaksosta 2/02 lähtien.

Kuva 3. Yleiset suhdannenäkymät lähimmän vuoden aikana, saldoluku (%)

Taulukko 4. Pk-yritysten odotukset tutkimuksen eri osa-alueiden kehityksestä seuraavan vuoden kuluttua, %

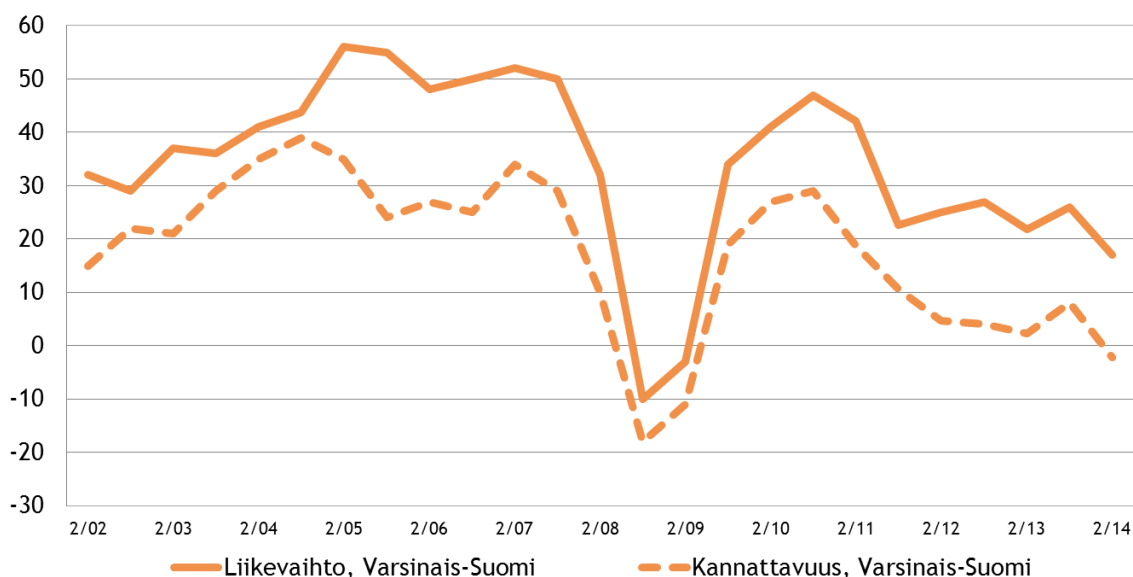
	Suurempi	Yhtä suuri	Pienempi	Saldoluku
Liikevaihto				
Varsinais-Suomi	40	38	23	17
Koko maa	42	39	20	22
Investointien arvo				
Varsinais-Suomi	16	59	25	-9
Koko maa	17	55	28	-11
Viennin arvo				
Varsinais-Suomi	12	75	14	-2
Koko maa	15	70	15	-1
Tuonnin arvo				
Varsinais-Suomi	9	75	16	-6
Koko maa	13	72	15	-2
Tuotantokustannukset				
Varsinais-Suomi	40	51	9	31
Koko maa	41	49	9	32
Tuotteiden tai palveluiden hinnat				
Varsinais-Suomi	35	56	9	26
Koko maa	39	55	6	33
Kannattavuus				
Varsinais-Suomi	28	42	30	-2
Koko maa	31	44	25	6
Vakavaraisuus				
Varsinais-Suomi	26	57	17	10
Koko maa	29	56	16	13
Tuotekehityspanostukset				
Varsinais-Suomi	21	61	18	3
Koko maa	22	60	19	3
Tilausten määrä				
Varsinais-Suomi	36	43	21	15
Koko maa	38	43	20	18
Kapasiteetin käyttöaste				
Varsinais-Suomi	55	34	11	44
Koko maa	42	44	15	27

Eri osatekijöiden suhdanteita arvioitaessa uskotaan koko maassa saldoluvun (33 %) perusteella yleisimmin tuotteiden ja palveluiden hintojen nousuun. Myös tuotantokustannusten (saldoluku 32 %) ja kapasiteetin käyttöasteen (27 %) kehitykseen uskovia on selvästi enemmän kuin näiden laskuun uskovia.

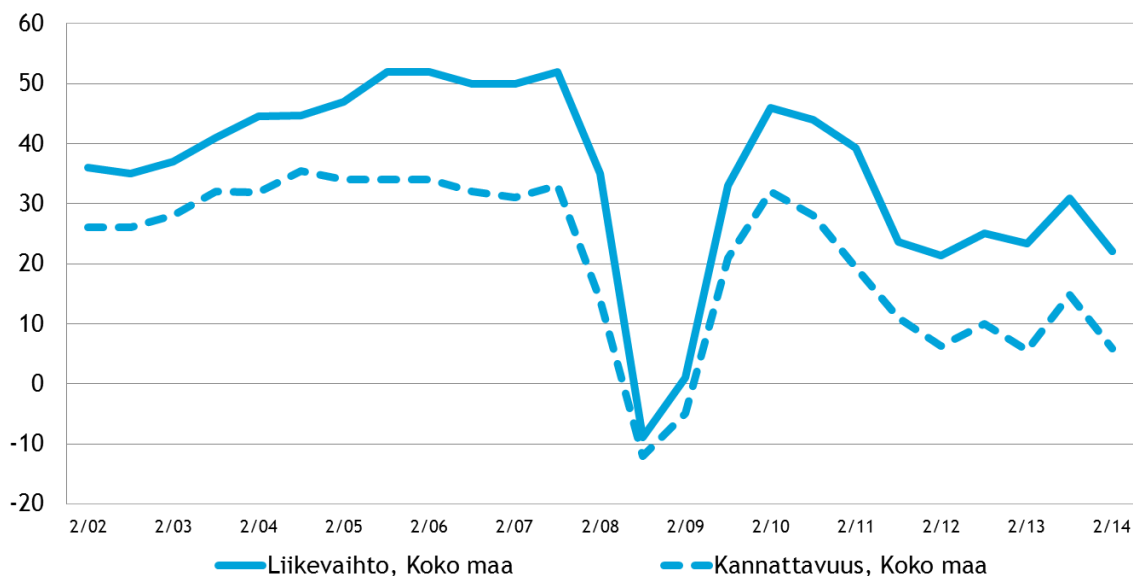
Varsinais-Suomen alueella uskotaan voimakkaimmin kapasiteetin käyttöasteen kehitykseen (44 %). Toiseksi suurin saldoluku alueella saadaan odotuksille tuotantokustannusten noususta (31 %) ja kolmanneksi suurin tuotteiden ja palveluiden hintojen nousulle (26 %).

Kuvassa 4 on esitetty pk-yritysten liikevaihdon ja kannattavuuden suhdannenäkymien kehittyminen alueella ja kuvassa 5 koko maassa.

Kuva 4. Alueen suhdannenäkymät seuraavan vuoden aikana, saldoluku (%)

Kuva 5. Koko maan suhdannenäkymät seuraavan vuoden aikana, saldoluku (%)

5. PK-YRITYSTEN KEHITTÄMISTARPEET

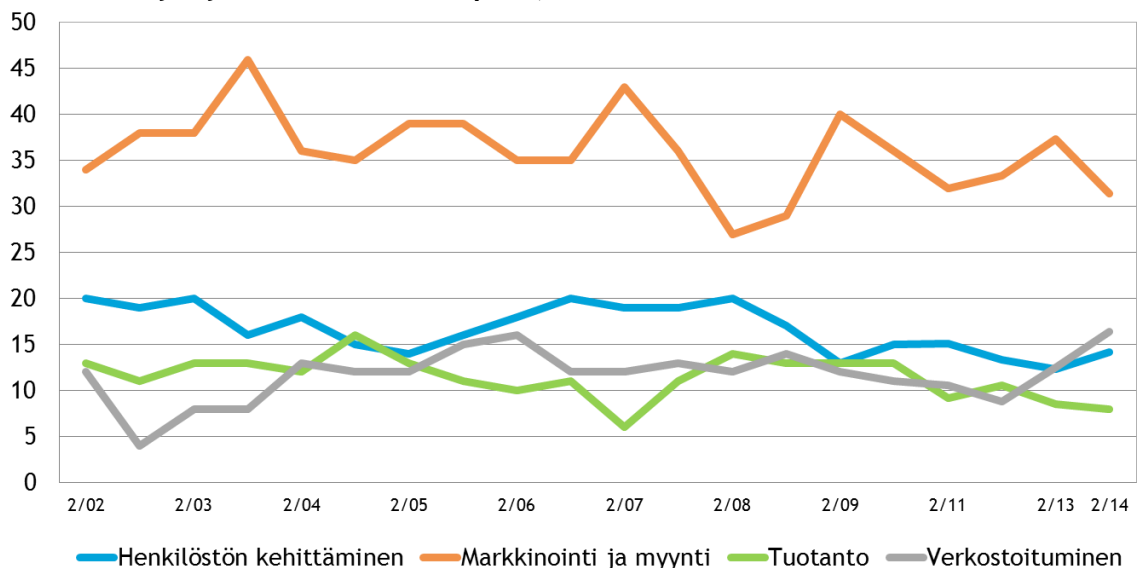
Taulukko 5. Pk-yritysten kehittämistarpeet tällä hetkellä, %

	Varsinais-Suomi	Koko maa
Johtaminen	4	4
Yrityksen hallitustyöskentely	1	2
Henkilöstön kehittäminen ja koulutus	14	13
Markkinointi ja myynti	31	35
Vienti ja kansainvälistyminen	3	3
Rahoitus, talous ja laskentatoimi	9	8
Tuotanto ja materiaalityöskentely, tietotekniikka, tuotekehitys ja laatu	8	9
Yhteistyö/verkottuminen, alihankinta	16	13
Ympäristö- ja muiden säädösvaatimusten huomioiminen	2	3
Ei kehittämistarpeita / ei osaa sanoa	12	10

Koko maan tasolla pk-yritykset näkevät selvästi eniten kehittämistarvetta markkinoinnissa ja myynnissä (35 %). Seuraavaksi eniten kehittämistarvetta nähdään henkilöstön kehittämisen ja koulutuksen (13 %) sekä yhteistyön/verkottumisen, alihankinnan (13 %) suhteen. Myös Varsinais-Suomessa nähdään eniten kehittämistarvetta markkinoinnissa ja myynnissä (31 %). Alueella yhteistyön/verkottumiseen ja alihankintaan liittyvät kehitystarpeet nousevat toiseksi suurimmaksi kehityskohteeksi.

Alueen yritysten tarpeet kehittää henkilöstöä ja verkostoitumista ovat kasvaneet verrattuna vuoden takaiseen tilanteeseen.

Kuva 6. Pk-yritysten kehittämistarpeet, %

6. PK-YRITYSTEN KEHITTÄMISEN ESTEET

Koko maassa pk-yritysten pahimpana kehittämisen esteenä nähdään yleinen suhdanne-tilanne/taloustilanne (32 %). Kilpailutilanne, kustannustaso ja resurssitekijät nähdään koko maassa tasaväkisesti seuraavaksi merkittävimpinä kehittämisen esteinä. Myös Varsinais-Suomen alueella yleinen suhdannetilanne/taloustilanne nähdään pahimpana esteenä (33 %). Muut kehittämisen esteet alueella koetaan samankaltaisina kuin koko maassa.

Taulukko 6. Pk-yritysten pahimmat kehittämisen esteet, %

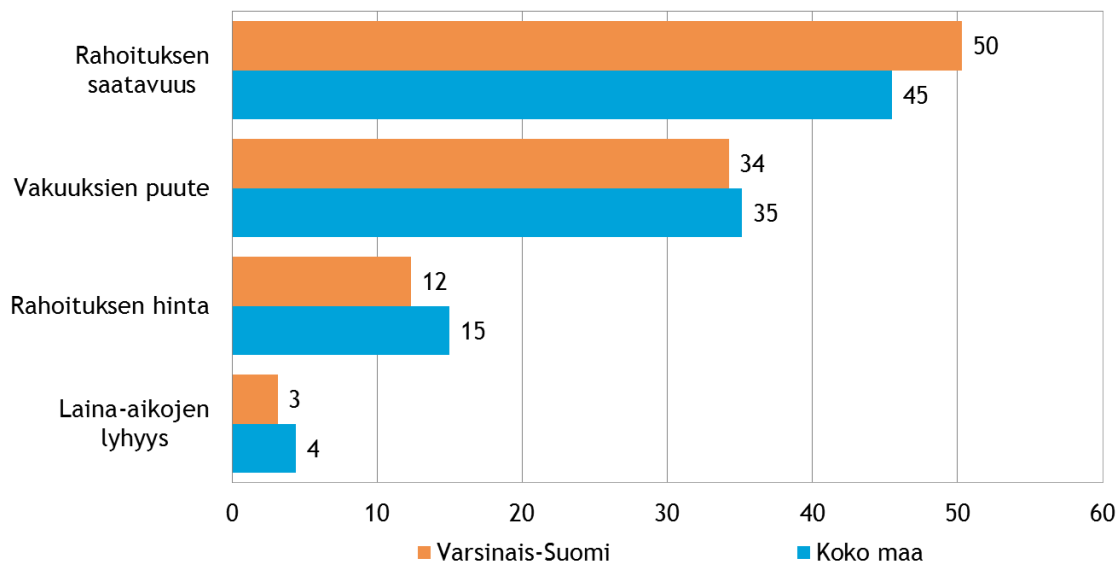
	Varsinais-Suomi	Koko maa
Yritystoiminnan sääntely	14	11
Kustannustaso	12	13
Kilpailutilanne	13	14
Rahoitus	11	9
Resurssitekijät	12	13
Yleinen suhdanne-/taloustilanne	33	32
Ei vastausta	6	8

Taulukko 7. Kehittämisen esteiden merkittävimmät osatekijät, %

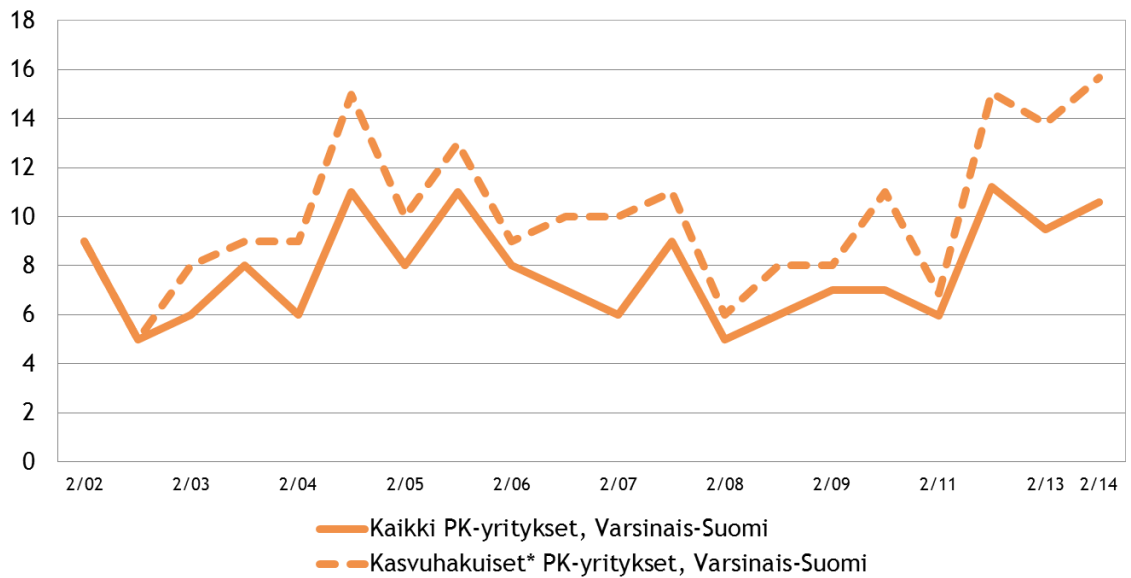
	Varsinais-Suomi	Koko maa
Sääntely		
Byrokratia	67	61
Työlainsäädäntö	9	11
Työehtosopimukset	14	15
Muu sääntely	10	13
Kustannukset		
Verotus	24	28
Palkkataso	15	17
Työn sivukulut	40	40
Muut tuotantokustannukset	21	16
Kilpailutilanne		
Kireä kilpailutilanne	52	49
Markkinoiden liiallinen keskittyminen	7	11
Julkisen sektorin elinkeinotoiminta	9	6
Harmaa talous	5	7
Kysynnän riittämättömyys	27	28
Rahoitus		
Rahoituksen saatavuus	50	45
Rahoituksen hinta	12	15
Vakuuksien puute	34	35
Laina-aikojen lyhyys	3	4
Resurssit		
Ammattitaitoisen työvoiman saatavuus	53	58
Alihankkijoiden/ osatoimittajien saatavuus	13	8
Toimitilat	9	10
Koneet ja laitteet	8	6
Muut resurssitekijät, esim. raaka-aineet	18	18

Rajoitukseen liittyvistä osatekijöistä rahoituksen saatavuus koetaan merkittävimpänä pk-yritysten kehittämisen esteenä, ja erityisesti Varsinais-Suomen alueella.

Kuva 7. Pk-yritysten kehittämisen esteet - rahoitus, %

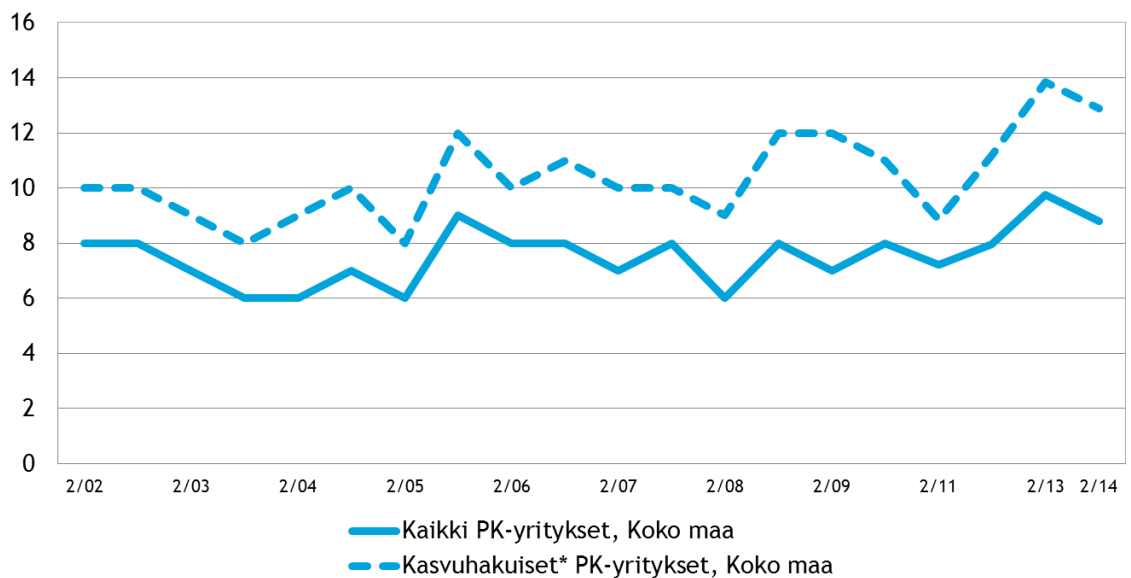

Kuva 8. Alueen pk-yritykset, joiden pahin kehittämisen este on rahoitus, %

*) Voimakkaasti kasvuhakuiset ja yritykset, jotka pyrkivät kasvamaan mahdollisuuksien mukaan

Kuva 9. Koko maan pk-yritykset, joiden pahin kehittämisen este on rahoitus, %

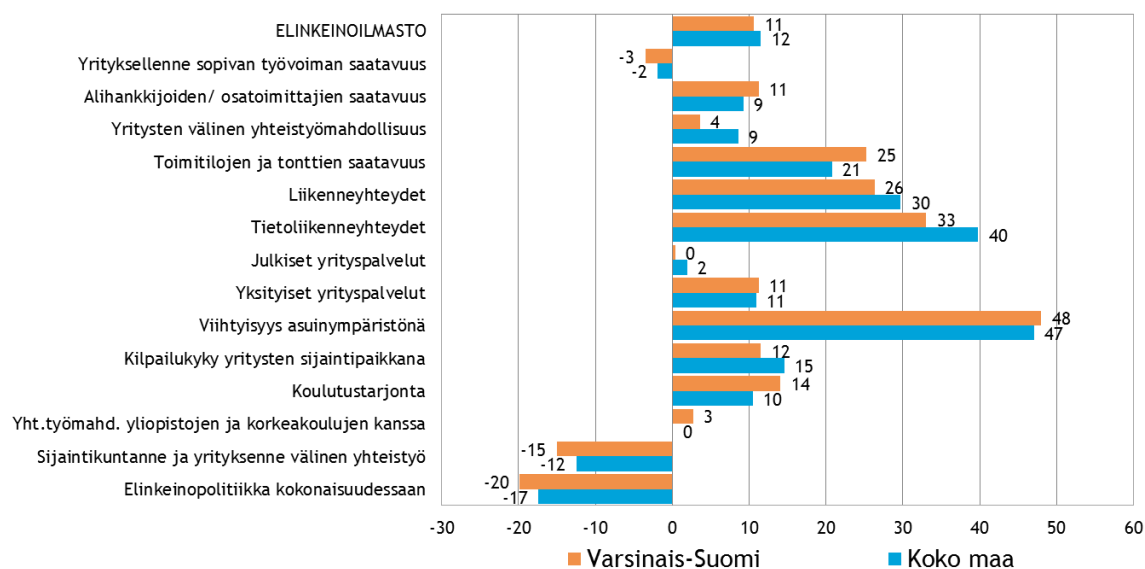

*) Voimakkaasti kasvuhakuiset ja yritykset, jotka pyrkivät kasvamaan mahdollisuuksien mukaan

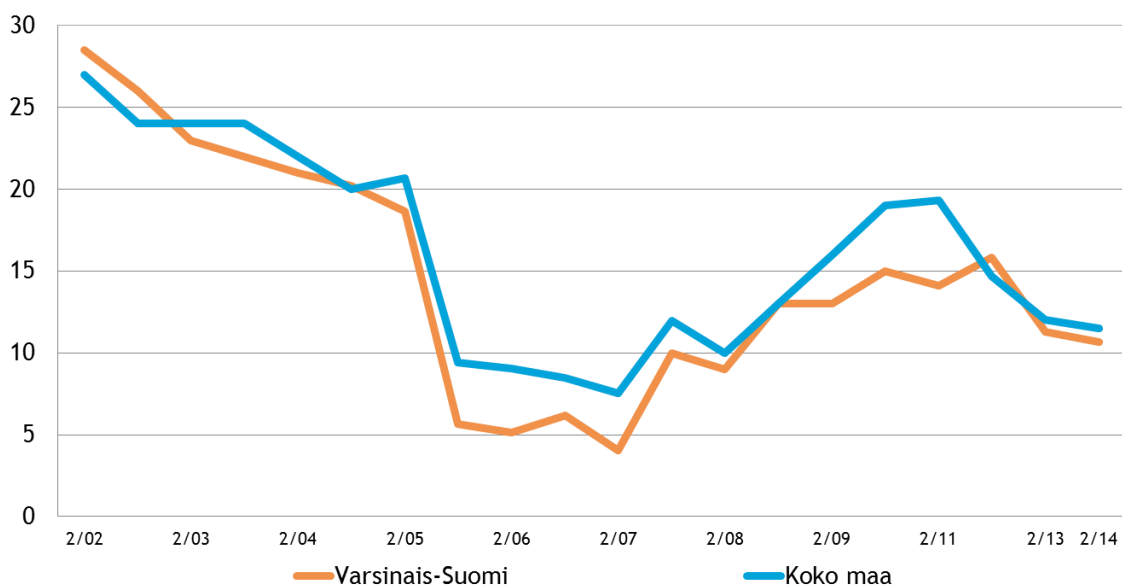
7. ELINKEINOILMASTO JA YRITTÄJYYSIKILMAPIIRI

Yrittäjyyteen vaikuttavia sijaintikunnan tekijöitä mittaava elinkeinoindeksi on pysynyt koko maassa ja Varsinais-Suomen alueella samalla tasolla syksyn 2013 tulosten kanssa. Koko maan pk-yrityksien vastaajat ovat tyytyväisimpiä yrityksensä sijaintikunnan viihtyisyyteen asuinympäristönä (indeksiluku 47). Tyytymättömyyttä aiheuttaa elinkeinopolitiikka kokonaisuudessaan sekä yrityksen ja sijaintikunnan välinen yhteistyö. Alueen pk-yritykset ovat tyytyväisimpiä yrityksensä asuinympäristön viihtyisyyteen (48). Lisäksi alueella ollaan tyytyväisiä etenkin tietoliikenneyhteyksiin (33). Toimitiloihin ja tonttien saatavuuteen ollaan alueella tyytyväisempiä kuin maan pk-yritykset keskimäärin. Tyytymättömiä alueella olevat pk-yritykset ovat elinkeinopolitiikkaan kokonaisuudessaan (-20).

Kuva 10. Arvio yrityksen sijaintikunnasta osatekijöittäin, indeksi

Kuva 11. Elinkeinoilmasto, indeksi

Taulukko 8. Arvio yrittäjyysilmapiiristä, %

	1 erittäin huono	2	3	4	5 erittäin hyvä
Oma kokemus yritysilmapiiristä					
Varsinais-Suomi	10	22	36	29	4
Koko maa	7	22	39	28	4
Kansalaisten suhtautuminen yrittäjyyteen					
Varsinais-Suomi	5	25	34	33	4
Koko maa	4	20	39	32	5
Julkisen vallan toiminta yrittäjyyden edistämiseksi valtakunnan tasolla					
Varsinais-Suomi	28	37	26	9	0
Koko maa	26	40	27	7	1
Julkisen vallan toiminta yrittäjyyden edistämiseksi alue-/paikallistasolla					
Varsinais-Suomi	25	29	30	14	2
Koko maa	19	34	33	12	1
Julkisten rahoittajien toiminta yrittäjyyden edistämiseksi					
Varsinais-Suomi	17	24	38	19	2
Koko maa	11	25	42	19	3
Markkinaehtoisten rahoittajien toiminta yrittäjyyden edistämiseksi					
Varsinais-Suomi	15	26	41	17	0
Koko maa	13	28	42	16	2

Yrittäjyysilmapiirin osatekijöistä kansalaisten suhtautuminen yrittäjyyteen ja oma kokemus yritysilmapiiristä nähdään huomattavasti myönteisempänä kuin julkisen vallan toiminta yrittäjyyden edistämiseksi. Tämä tulos on samankaltainen niin alueen kuin koko maan yritysten parissa.

8. PK-YRITYSTEN KASVUHAKUISUUS

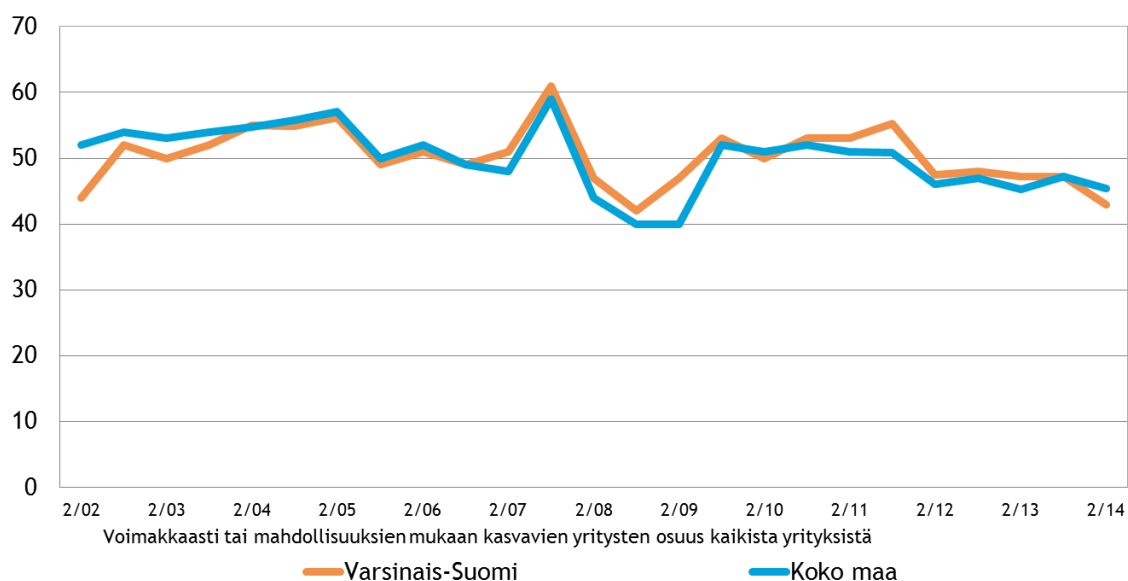
Koko maan pk-yrityksistä 37 % on mahdollisuuksien mukaan kasvamaan pyrkiviä. Asemansa säilyttämään pyrkiviä pk-yrityksiä on kolmannes ja yritystoiminnan loppumista ennakoivia 3 %. Varsinais-Suomen alueella kasvuhakuisia ja asemansa säilyttämään pyrkiviä on molempia saman verran, reilu kolmasosa pk-yrityksistä.

Koko maassa ja myös alueella voimakkaasti ja mahdollisuuksien mukaan kasvavien pk-yritysten osuus on pienempi kuin keväällä 2014.

Taulukko 9. Pk-yritysten kasvuhakuisuus, %

	Voimakkaasti kasvuhakuiset	Kasvuhakuiset	Asemansa säilyttäjät	Ei kasvutavoitetta	Toimintansa lopettavat
Varsinais-Suomi	7	36	35	19	3
Koko maa	8	37	33	19	3

Kuva 12. Pk-yritysten kasvuhakuisuus, %

Alle 30 % liikevaihdon kasvutavoite oli vuonna 2013 koko maan pk-yrityksistä kuudella kymmenestä. 30-49 % kasvutavoite oli viidenneksellä ja 50-99 % sekä yli 100 % kasvutavoite joka kymmenennellä. Alueella osuudet kasvutavoiteluokissa eivät merkittävästi poikkea koko maan luvuista.

Taulukko 10. Pk-yritysten liikevaihdon kasvutavoitteet vuonna 2013, %

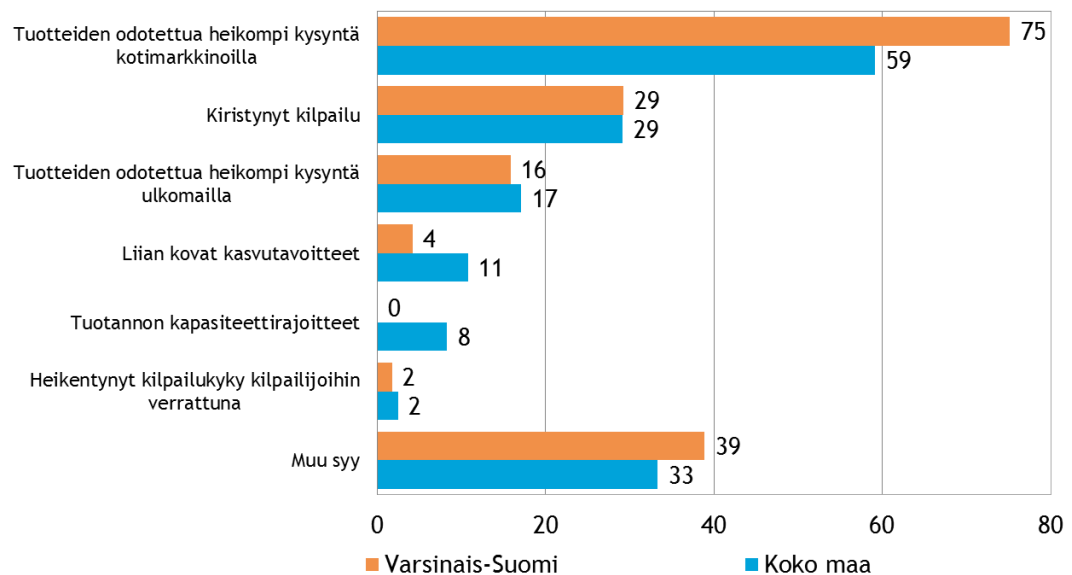
	<30 %	30-49 %	50-99 %	>= 100%
Varsinais-Suomi	64	17	5	14
Koko maa	60	21	8	10

Taulukko 11. Pk-yritysten onnistuminen kasvutavoitteissa vuonna 2013, %

	Kyllä	Ei
Varsinais-Suomi	53	47
Koko maa	59	41

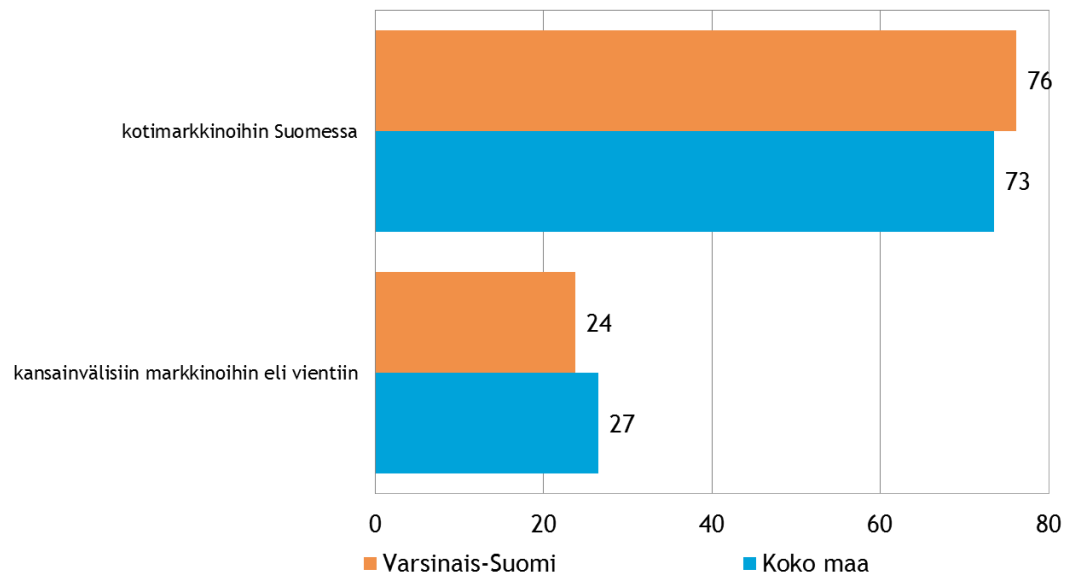
Koko maan pk-yrityksistä 59 % onnistui kasvutavoitteessaan, kun taas alueella vastaava luku oli 53 %. Tuotteiden odotettua heikompi kysyntä mainitaan suurimpana syynä kasvutavoitteissa epäonnistumiseen sekä koko maassa että erityisesti Varsinais-Suomen alueella. Lisäksi koko maan ja alueen pk-yrityksistä vajaa kolmannes mainitsee kiristyneen kilpailun syynä kasvutavoitteiden epäonnistumiseen.

Kuva 13. Syyt kasvutavoitteissa epäonnistumiseen, %

Sekä koko maassa että alueella toimivat pk-yritykset hakevat kasvua pääosin kotimarkkinoilta Suomessa.

Kuva 14. Markkinat, joihin yrityksen kasvu perustuu, %

9. PK-YRITYSTEN RAHOITUS

Pk-yritysten yleisin pääpankki on koko maassa ja Varsinais-Suomessa joko OP-Pohjola (Osuuspankki) tai Nordea. Koko maan pk-yrityksistä 48 % on ottanut lainaa rahoituslaitoksilta. Alueella lainaa rahoituslaitoksilta on ottanut 50 % pk-yrityksistä.

Taulukko 12. Yrityksen pääpankki, %

	Varsinais-Suomi	Koko maa
Nordea	25	34
OP-Pohjola (Osuuspankki)	48	39
Paikallisosuuspankki	5	5
Danske Bank (Sampo Pankki)	6	8
Säästöpankki	8	8
Handelsbanken	3	3
Muu	5	4

Taulukko 13. Onko yrityksellänne lainaa rahoituslaitoksilta?, %

	Ei	Kyllä
Varsinais-Suomi	50	50
Koko maa	52	48

Koko maan pk-yrityksistä 28 % ja alueen pk-yrityksistä 25 % on ottanut ulkopuolista rahoitusta viimeisten 12 kuukauden aikana. Ulkopuolista rahoitusta ottaneista kolme neljästä on hakenut sitä pankista.

Taulukko 14. Oletteko ottaneet ulkopuolista rahoitusta viimeisen 12 kk:n aikana?, %

	Ei	Kyllä
Varsinais-Suomi	75	25
Koko maa	72	28

Taulukko 15. Mistä olette ottaneet rahoitusta?, %

	Varsinais-Suomi	Koko maa
Pankista	76	73
Rahoitusyhtiöstä	19	20
Finnverasta	18	20
Vakuutusyhtiöstä/eläkevakuutusyhtiöstä	1	1
Pääomasijoittajalta	5	7
Tekesistä	4	5
ELY-keskuksesta	8	7
Muualta	7	8

Valtaosa koko maan ja alueen pk-yrityksistä ei aio hakea ulkopuolista rahoitusta seuraavan 12 kuukauden aikana.

Taulukko 16. Aiotteko ottaa ulkopuolista rahoitusta seuraavan 12 kk:n aikana?, %

	Ei	Kyllä
Varsinais-Suomi	77	23
Koko maa	76	24

Taulukko 17. Mistä aiotte ottaa ulkopuolista rahoitusta?, %

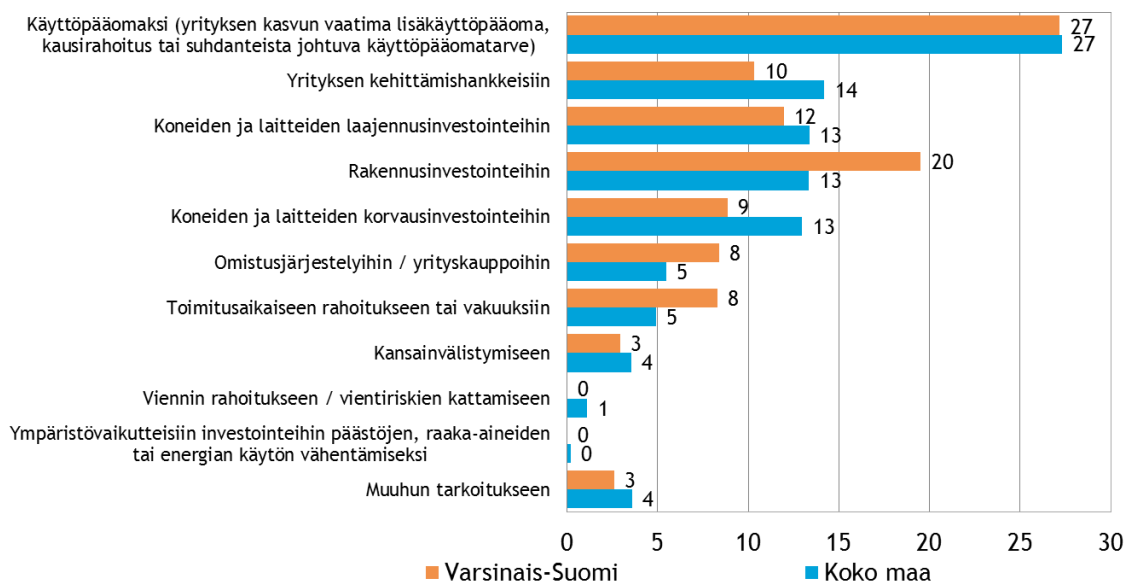
	Varsinais-Suomi	Koko maa
Pankista	79	72
Rahoitusyhtiöstä	19	20
Finnverasta	21	25
Vakuutusyhtiöstä/eläkevakuutusyhtiöstä	2	4
Pääomasijoittajalta	10	14
Tekesistä	6	11
ELY-keskuksesta	15	15
Muualta	6	8

Taulukko 18. Ulkoisen rahoituksen tärkein käyttötarkoitus, %

	Varsinais-Suomi	Koko maa
Kone- ja laiteinvestoinnit - korvaus	9	13
Kone- ja laiteinvestoinnit - laajennus	12	13
Rakennusinvestoinnit	20	13
Ympäristövaikutteiset investoinnit	0	0
Käyttöpääoma	27	27
Omistusjärjestelyt/ yrityskaupat	8	5
Viennin rahoitus	0	1
Kansainvälistyminen	3	4
Yrityksen kehityshankkeet	10	14
Toimitusaikainen rahoitus/vakuudet	8	5
Muu tarkoitus	3	4

Koko maassa yleisin ulkoisen rahoituksen käyttötarkoitus on käyttöpääoma. Muita käyttökohteita ovat erilaiset investointi- ja kehittämishankkeet. Alueella yleisimmät käyttötarkoitukset kohdistuvat käyttöpääomaan ja rakennusinvestointeihin.

Kuva 15. Ulkoisen rahoituksen tärkein käyttötarkoitus, %

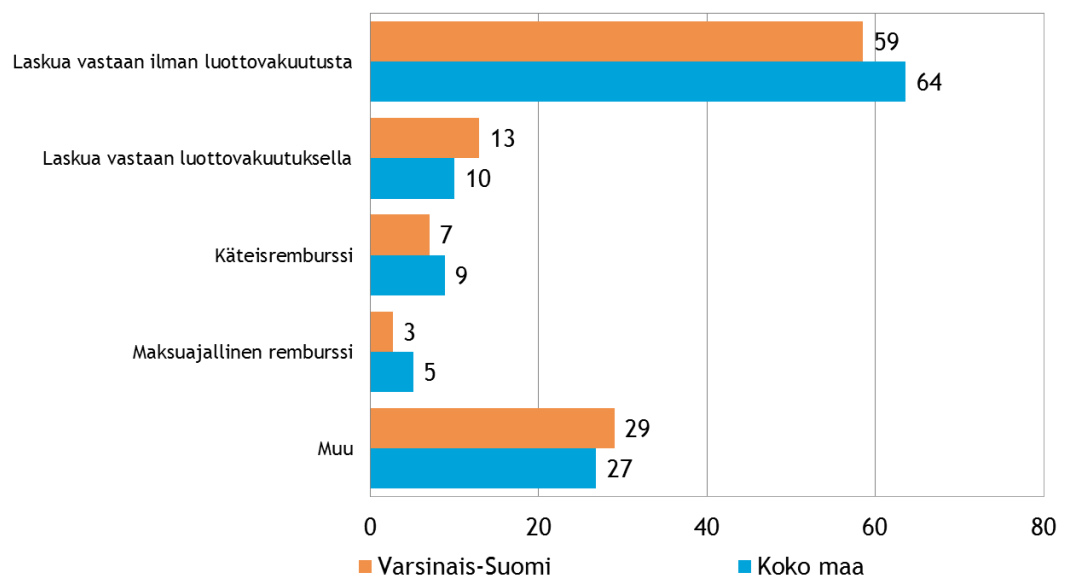

Koko maassa 14 %:lla ja alueella 13 %:lla pk-yrityksistä on suoraa vientitoimintaa. Viennin osuus näiden yritysten kokonaisliikevaihdosta on tyypillisesti pieni, alle 9 %. Selvästi käytetyin rahoitusinstrumentti vientikaupassa sekä alueella että koko maassa on lasku ilman luottovakuutusta.

Taulukko 19. Pk-yritysten viennin osuus kokonaisliikevaihdosta vuonna 2013, %

	<9 %	10-49 %	>= 50 %
Varsinais-Suomi	55	28	18
Koko maa	52	28	21

Kuva 16. Rahoitusinstrumenttien käyttö vientikaupan rahoituksessa, %

10. AJANKOHTAISET ASIAT

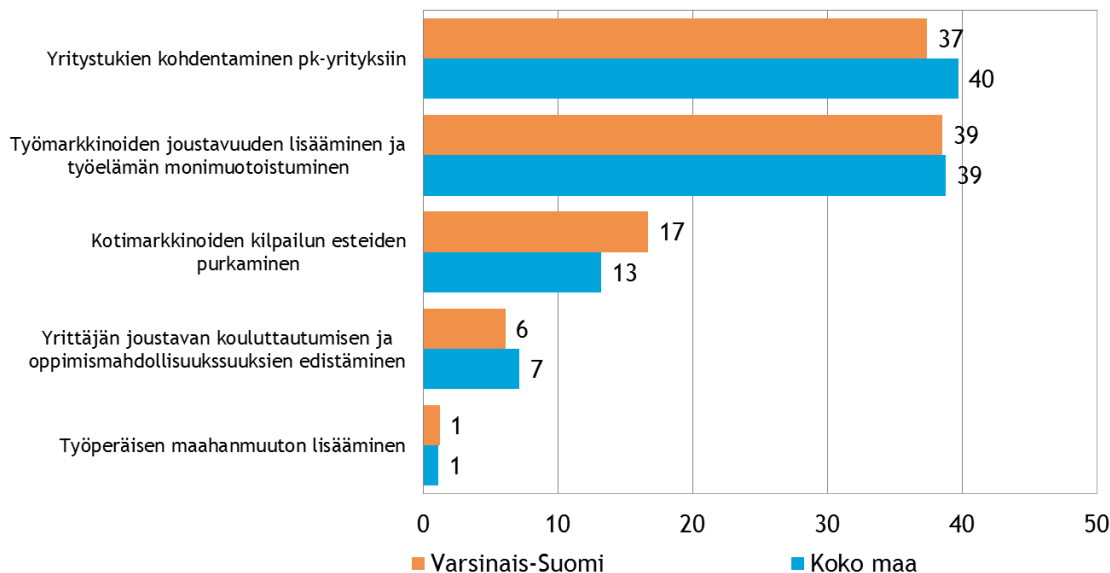
Koko maan pk-yrityksistä 20 %:lla on ollut maksuvaikeuksia viimeisen kolmen kuukauden aikana. Varsinais-Suomen alueella osuus on suurempi, 28 %. Koko maassa lukemat ovat samalla tasolla kuin keväällä 2014. Alueella maksuvaikeuksissa olevien yritysten osuus on aiempaa suurempi.

Taulukko 20. Onko yrityksellänne ollut maksuvaikeuksia viimeisen 3 kuukauden aikana?, %

	Ei	Kyllä
Varsinais-Suomi	72	28
Koko maa	80	20

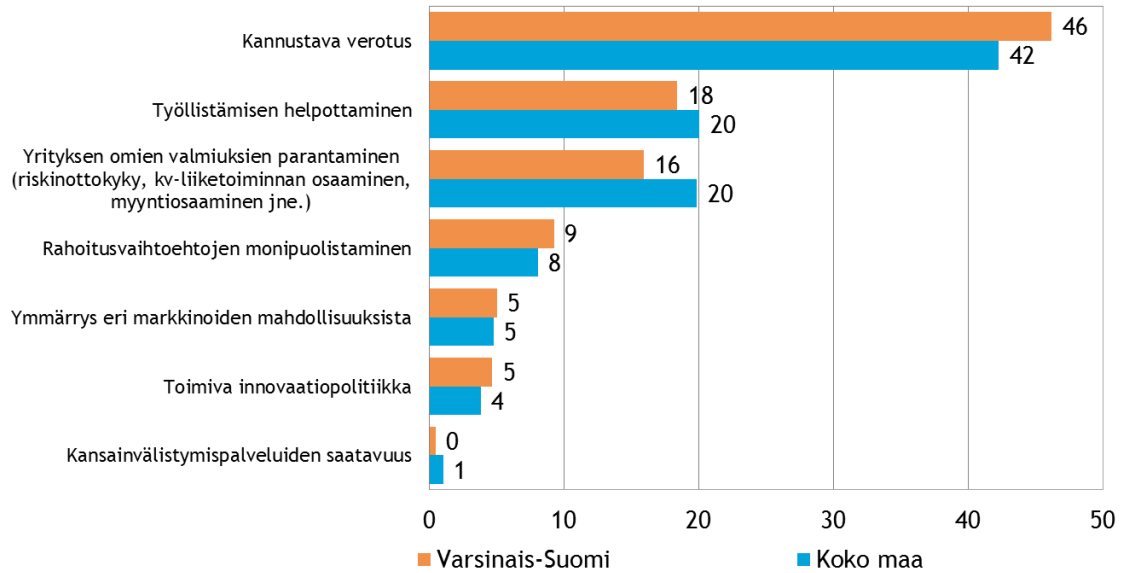
Yritystukien kohdistaminen pk-yrityksiin ja työmarkkinoiden joustavuuden lisääminen sekä työelämän monipuolistuminen koetaan parhaimpina yrittäjyyttä edistävinä vaihtoehtoina lähivuosina. Alueella mainitaan kotimarkkinoiden kilpailun esteiden purkaminen useammin kuin koko maassa keskimäärin.

Kuva 17. Mikä seuraavista vaihtoehdoista parhaiten edistäisi yrittäjyyttä lähivuosina?, %

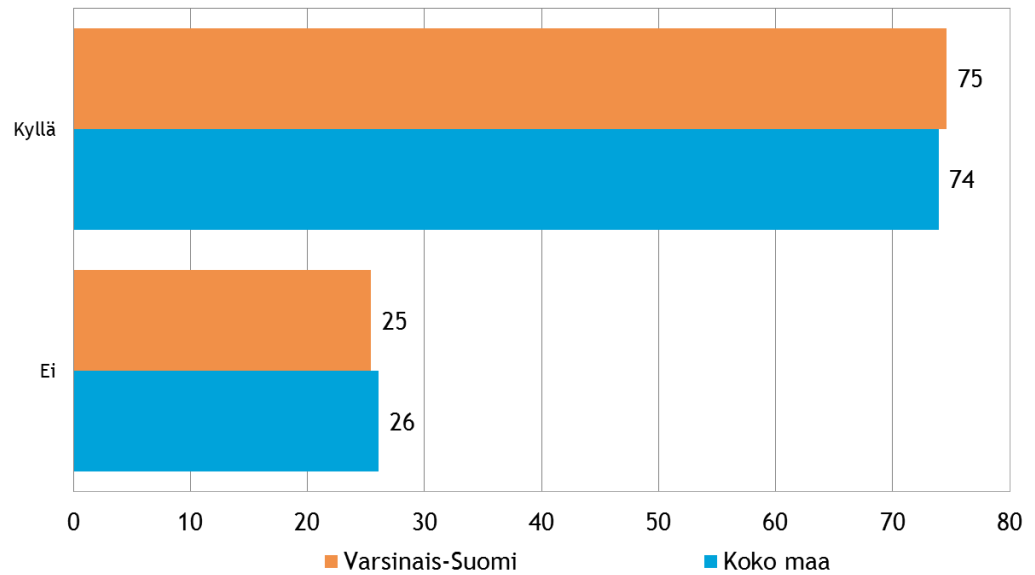
Merkittävimpiä yrityksen kasvumahdollisuuksia parantavana tekijänä sekä koko maan että Varsinais-Suomen alueen pk-yrityksissä nähdään kannustava verotus.

Kuva 18. Mikä seuraavista tekijöistä mielestänne parantaisi merkittävimmin yrityksen kasvumahdollisuuksia?, %

Koko maan ja alueen pk-yritysvastaaajasta noin kolme neljästä sanoo äänestäneensä EU-vaaleissa.

Kuva 19. Äänestittekö EU-vaaleissa?, %

SUOMEN YRITTÄJIEN JA ALUEJÄRJESTÖJEN YHTEYSTIEDOT

SUOMEN YRITTÄJÄT

Mannerheimintie 76 A, 00250 Helsinki
PL 999, 00101 Helsinki
toimisto@yrittajat.fi
puhelin 09 229 221
yrittajat.fi

ETELÄ-KARJALAN YRITTÄJÄT

Kauppakatu 40 D, 53100 Lappeenranta
yrittajat.fi/etelakarjala
puhelin 010 470 1100

ETELÄ-POHJANMAAN YRITTÄJÄT

Alvar Aallon katu 3, 60100 Seinäjoki
yrittajat.fi/etelapohjanmaa
puhelin 06 420 5000

ETELÄ-SAVON YRITTÄJÄT

Patteristonkatu 2 C, 50100 Mikkeli
yrittajat.fi/etelasavo
puhelin 0500 651 312

HELSINGIN YRITTÄJÄT

Lastenodinkuja 1 A 4, 00180 Helsinki
yrittajat.fi/helsinki
puhelin 050 575 2353

HÄMEEN YRITTÄJÄT

Sibeliuksenkatu 11 A, 13100 Hämeenlinna
yrittajat.fi/hame
puhelin 010 229 0390

KAINUUN YRITTÄJÄT

Kauppakatu 26 A, 87100 Kajaani
yrittajat.fi/kainuu
puhelin 010 387 7870

KESKI-POHJANMAAN YRITTÄJÄT

Ristirannankatu 1, 67100 Kokkola
yrittajat.fi/keskipohjanmaa
puhelin 06 831 5292

KESKI-SUOMEN YRITTÄJÄT

Sepänkatu 4, 40100 Jyväskylä
yrittajat.fi/keskisuomi
puhelin 010 425 9200

KYMEN YRITTÄJÄT

Käsityöläiskatu 4, 45100 Kouvola
yrittajat.fi/kymi
puhelin 05 544 3030

LAPIN YRITTÄJÄT

Hallituskatu 26, 96100 Rovaniemi
yrittajat.fi/lappi
puhelin 0400 898 200

PIRKANMAAN YRITTÄJÄT

PL 7, 33201 Tampere
yrittajat.fi/pirkanmaa
puhelin 03 251 6500

POHJOIS-KARJALAN YRITTÄJÄT

Linnunlahdentie 2, 80110 Joensuu
yrittajat.fi/pohjoiskarjala
puhelin 050 367 5194

POHJOIS-POHJANMAAN YRITTÄJÄT

Isokatu 4, 90100 Oulu
yrittajat.fi/pohjoispohjanmaa
puhelin 010 322 1980

PÄIJÄT-HÄMEEN YRITTÄJÄT

Rautatienkatu 20 B 4, 15110 Lahti
yrittajat.fi/paijathame
puhelin 010 322 4300

PÄÄKAUPUNKISEUDUN YRITTÄJÄT

Innoli 1, Tekniikantie 12, 02150 Espoo
yrittajat.fi/paakaupunkiseudunyrittajat
puhelin 010 422 1400

RANNIKKO-POHJANMAAN YRITTÄJÄT

PL 289, 65101 Vaasa
yrittajat.fi/rannikkopohjanmaa
puhelin 06 356 0800

SATAKUNNAN YRITTÄJÄT

PL 45, 28101 Pori
yrittajat.fi/satakunta
puhelin 02 634 9900

SAVON YRITTÄJÄT

Asemakatu 22-24, 4. krs, 70100 Kuopio
yrittajat.fi/savo
puhelin 017 368 0500

UUDENMAAN YRITTÄJÄT -

NYLANDS FÖRETAGARE RF
Rantakatu 1, 2. krs, 04400 Järvenpää
yrittajat.fi/uusimaa
puhelin 010 231 3050

VARSINAIS-SUOMEN YRITTÄJÄT

Brahenkatu 20, 20100 Turku
yrittajat.fi/varsinaissuomi
puhelin 02 275 7100

FINNVERA OYJ:N JA ALUEKONTTOREIDEN YHTEYSTIEDOT**PÄÄKONTTORI FINNVERA OYJ****HELSINKI**

Eteläesplanadi 8, PL 1010, 00101 Helsinki
valtakunnallinen vaihde 029 460 11
finnvera.fi

KUOPIO

Kallanranta 11, PL 1127, 70111 Kuopio

ALUEKONTTORIT**HELSINKI**

Eteläesplanadi 8, PL 1010, 00101 Helsinki

JOENSUU

Torikatu 9 A, 80100 Joensuu

JYVÄSKYLÄ

Sepänkatu 4, 40100 Jyväskylä

KAJAANI

Kauppakatu 1, 87100 Kajaani

KUOPIO

Kallanranta 11, PL 1127, 70111 Kuopio

LAHTI

Laiturikatu 2, 5. kerros, 15140 Lahti

LAPPEENRANTA

Snellmaninkatu 10, 53100 Lappeenranta

MIKKELI

Linnankatu 5, 50100 Mikkeli

OULU

Asemakatu 37, 90100 Oulu

PORI

Valtakatu 6, 28100 Pori

ROVANIEMI

Maakuntakatu 10, PL 8151, 96101 Rovaniemi

SEINÄJOKI

Kauppatori 1-3, 60100 Seinäjoki

TAMPERE

Hämeenkatu 9, PL 559, 33101 Tampere

TURKU

Eerikinkatu 2, 20100 Turku

VAASA

Pitkäkatu 55, 65100 Vaasa

PIETARIN EDUSTUSTO**FINNVERA PLC**

Representative Office in St. Petersburg
Finland House
Bolshaya Konyushennaya St. 8
191186 St. Petersburg, Russia

PL 150, 53501 Lappeenranta
puh. +358 405 088 956

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN JA ELY-KESKUSTEN YHTEYSTIEDOT

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖ

Aleksanterinkatu 4, 00170 Helsinki
puhelin 029 506 0000
tem.fi

ETELÄ-POHJANMAAN ELY-KESKUS

Alvar Aallon katu 8, 60100 Seinäjoki
puhelin 0295 027 500
ely-keskus.fi/etela-pohjanmaa

ETELÄ-SAVON ELY-KESKUS

Jääkärintie 14, Mikonkatu 5,
50100 Mikkeli
puhelin 0295 024 000
ely-keskus.fi/etela-savo

HÄMEEN ELY-KESKUS

Kirkkokatu 12, 15140 Lahti
Hämeenlinnan toimipaikka
Birger Jaarlin katu 15, 13100 Hämeenlinna
puhelin 0295 025 000
ely-keskus.fi/hame

KAAKKOIS-SUOMEN ELY-KESKUS

Salpausselänkatu 22, 45100 Kouvola
Lappeenrannan toimipaikka
Kauppakatu 40 D, 53100 Lappeenranta
puhelin 0295 029 000
ely-keskus.fi/kaakkois-suomi

KAINUUN ELY-KESKUS

Kalliokatu 4, 87100 Kajaani
puhelin 0295 023 500
ely-keskus.fi/kainuu

KESKI-SUOMEN ELY-KESKUS

Gygnaeuksenkatu 1, 40100 Jyväskylä
puhelin 0295 024 500
ely-keskus.fi/keski-suomi

LAPIN ELY-KESKUS

Ruokasenkatu 2, 96100 Rovaniemi
Kemin toimipaikka
Asemakatu 19, 94100 Kemi
puhelin 0295 037 000
ely-keskus.fi/lappi

PIRKANMAAN ELY-KESKUS

Pellavatehtaankatu 25, 33100 Tampere
puhelin 0295 036 000
ely-keskus.fi/pirkanmaa

POHJANMAAN ELY-KESKUS

Hovioikeudenpuistikko 19A, 65100 Vaasa
Kokkolan toimipaikka
Ristirannankatu 1, 67100 Kokkola
puhelin 0295 028 500
ely-keskus.fi/pohjanmaa

POHJOIS-KARJALAN ELY-KESKUS

Kauppakatu 40 B, 80100 Joensuu
puhelin 0295 026 000
ely-keskus.fi/pohjois-karjala

POHJOIS-POHJANMAAN ELY-KESKUS

Veteraaninkatu 1, 90100 Oulu
puhelin 0295 038 000
ely-keskus.fi/pohjois-pohjanmaa

POHJOIS-SAVON ELY-KESKUS

Kallanranta 11, 70100 Kuopio
puhelin 0295 026 500
ely-keskus.fi/pohjois-savo

SATAKUNNAN ELY-KESKUS

Valtakatu 12 B, 28100 PORI
puhelin 0295 022 000
ely-keskus.fi/satakunta

UUDENMAAN ELY-KESKUS

Maistraatinportti 2, 00240 Helsinki
puhelin 0295 021 000
ely-keskus.fi/uusimaa

VARSINAIS-SUOMEN ELY-KESKUS

Itsenäisyydenaukio 2, 20800 Turku
puhelin 0295 022 500
ely-keskus.fi/varsinais-suomi

Julkaisija: Suomen Yrittäjät | Mannerheimintie 76 A, PL 999, 00101 Helsinki
puhelin 09 229 221 | toimisto@yrittajat.fi | www.yrittajat.fi